

Kommissorium – faglige følgegruppe

Baggrund

World Health Organization (WHO) lancerede i marts 2017 den tredje verdensomspændende "Patient Safety Challenge". Fokus for indsatsen er at øge patientsikkerheden omkring medicinering – "medication without harm". I marts 2018 lancerede Dansk Selskab for Patientsikkerhed (PS!) og Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) et dansk initiativ; Medicin uden skade. Initiativet skal medvirke til, at Danmark når det globale mål. Mange organisationer indenfor sundhedsområdet har vist stor interesse og er del af organiseringen af Medicin uden skade i Danmark.

Globale mål

Målet for Medicin uden skade er at reducere antallet/niveauet for alvorlige, forebyggelige skader i relation til medicinering med 50 % over de næste fem år. For at nå målet har WHO udvalgt tre initiale indsatsområder:

1. Højrisikosituationer

I nogle situationer er skaden efter en utilsigtet hændelse større end i andre situationer. I nogle tilfælde skaber lægemidlet selve højrisikosituationen. Hvis lægemidlet eksempelvis har et snævert terapeutisk indeks, kan selv små doseringsfejl medføre en markant skade på patienten. I andre tilfælde er det situationen omkring lægemiddelbehandlingen, der er risikobetonet, som eksempelvis behandling af patienter med nedsat nyrefunktion eller behandling af børn.

2. Polyfarmaci

Polyfarmaci øger risikoen for u hensigtsmæssige interaktioner, der kan medføre skader. Og for både patient og sundhedsprofessionel kan det være svært at overskue komplekse behandlingsregimer, hvilket øger risikoen for både nedsat adhærens til behandlingen og, i den anden ende af spektret, overbehandling og konsekvenserne deraf. En fyldestgørende definition på polyfarmaci kan næppe være numerisk, snarere er det et spørgsmål om at afklare den nødvendige/unødvendige polyfarmaci.

Ikke desto mindre støtter vi, aht målbarheden på resultaterne i Medicin uden skade, at WHO har defineret polyfarmaci som en patients rutinemæssige og samtidige brug af 4 eller flere præparater dagligt. Med præparater forstås både receptpligtig og traditionel medicin omfattende både kosttilskud og naturlægemidler.

3. Overgange

Det tredje fokusområde er patientovergange, som opstår når en patient bevæger sig mellem sektorer, afdelinger, sygehuse og personaler mhp at modtage en sundhedsydelse.

Her er der bl.a. udfordringer, når der skal kommunikeres om bl.a. medicinering og andre sundhedsfaglige aspekter omhandlende behandling/pleje af patienten.

Faglige følgegruppes opgaver:

Den faglige følgegruppe er opstået i forlængelse af, at ekspertgruppen har afsluttet opgaverne med at udvikle en definition af "alvorlige, forebyggelige medicinerings-relaterede skader" og anbefalinger til indikatorer for første fase af Medicin uden skade.

I takt med at Medicin uden skade udvikler sig, vil der blive behov for løbende rådgivning, udvikling af indikatorer, monitorering og bearbejdning af data med henblik på fremstilling for styregruppe og programkomite.

Indikatorerne skal bruges til at måle fremdrift og resultater af indsatsen. I sidste ende skal indikatorerne afgøre, om målet på en halvering i antallet af medicinskader er nået.

Derfor har styregruppen i Medicin uden skade besluttet at nedsætte en faglig følgegruppe, som fungerer frem til afslutningen af Medicin uden skade-programmet i 2023.

Den faglige følgegruppe får følgende opgaver:

- At fremkomme med forslag til og rådgive styregruppe og programkomite om, hvilke indikatorer, der kan benyttes til at monitorere effekt af de fremtidige projekter/initiativer
- At rådgive ift eksisterende datagrundlag for de anbefalede indikatorer med henblik på monitorering
- At bearbejde data med henblik på resultatopgørelse for styregruppe og programkomite

Faglige følgegruppes sammensætning

Styregruppen ønsker en faglig følgegruppe som dels har indgående viden om medicinområdet og arbejdet med indikatorer og data i praksis og i forskningsrelateret sammenhæng og som endvidere repræsenterer det samlede sundhedsvæsen – både i form af faggrupper, sektorer og funktioner.

Medlemmerne er:

- Lars Peter Nielsen, overlæge, Klinisk farmakologisk afdeling, Aarhus Universitetshospital – Formand for faglige følgegruppe
- Marianne Lisby, klinisk sygeplejespecialist, Fælles AKUT afdeling og center for akutforskning, Aarhus Universitetshospital
- Espen Jimenez Solem, overlæge, PhD, klinisk farmakologisk afdeling, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital
- Jens Søndergaard, Forskningsleder, Professor, PhD, praktiserende læge og klinisk farmakolog, Syddansk Universitet
- Charlotte Rossing, udviklingschef, PhD (pharm) Pharmakon
- Charlotte Cerqueira, overlæge, RKKP
- SDS
- Sara Elgaard Frantzen, farmakonom, Arresø Plejecenter, Halsnæs Kommune

Tids- og procesplan for arbejdet i faglige følgegruppe

Arbejdet er tilrettelagt i følgende faser:

2018:

- Udvikling samt definition af "alvorlige, forebyggelige medicinerings-relaterede skader"
- Udvikling af 3 foreløbige outcome-indikatorer til første fase af Medicin uden skade

2019:

- Intern høring af de anbefalede indikatorer
- Ekstern høring af de anbefalede indikatorer
- Klinisk afprøvning af indikatorerne
- Monitorering og bearbejdning af data fra den kliniske afprøvning.
- Udvikling af indikatorer til næste fase af Medicin uden skade.
- Opstart af initiativer og opfølgning på indsatser og evt. løbende arbejde med monitorering mv.

Der kan løbende formidles om faglige følgegruppens arbejde via konferencer, artikler mv. Vilkår for dataejerskab er under afklaring.

Yderligere beskrivelse af faserne foretages løbende, og der udarbejdes en trinvis tidsplan.

Sekretariat

Styrelsen for Patientsikkerhed og Dansk Selskab for Patientsikkerhed varetager i fællesskab sekretariatsfunktionen af faglige følgegruppe, herunder indkalder til møder, bearbejder bidrag fra faglige følgegruppe og udsender materiale. Desuden står sekretariatet for at udarbejde referater fra ekspertgruppens møder.

Transportomkostninger refunderes ved fremsendelse af dokumentation til sekretariatet.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed og Styrelsen for Patientsikkerhed

Den 16. april 2019